

halvt Aar at faa Militærlovene ændrede, vil der være Udveje til at faa foretaget de militære Beparelser, som Statens finansielle Forhold kræve.

Jeg har saa et Par Bemærkninger at gøre til det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), som vedrøre denne Sag, vi her forhandle om. Jeg fik endelig Svar fra det ærede Medlem, Delegationens Ordfører, paa mit Spørgsmaal, om Delegationen vilde gaa med til Forholdstalsvalg til Folketinget, naar Højre til Gengæld gav Afkald paa den privilegerede Landstingsvalgret. Det ærede Medlem svarede med at henvise til et Citat af sin Tale i Efteraaret, et Citat, der imidlertid kun siger, at han vil gaa med til at overveje Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg til Folketinget og kun i Forbindelse med en forandret Sammensætning af Landstinget. Men jeg spurgte ikke, om den ærede Ordfører for Delegationen vilde gaa med til at overveje Spørgsmaalet om Forholdstalsvalg, jeg spurgte, om Delegationens ærede Ordfører og Delegationen vilde gaa med til Forholdstalsvalg, og maa altsaa beklage, at jeg ikke har faaet Svar paa dette Spørgsmaal. Det er let nok at sige, at man vil gaa med til en Overvejelse, den binder ikke, den kan føre til mange forskellige Resultater, den kan føre til, at man gaar imod. Det ærede Medlems Fortid giver ikke nogen absolut Garanti for, at man ikke skal passe meget nøje paa hans Svar. Den højtærede Konseilspræsident har allerede mindet om den 12. Februar. Det er jo vitterligt, at det ærede Medlem, da han tiltraadte Regeringen i Efteraaret 1908, gjorde det under den Forudsætning, at han i alt væsentligt vilde følge Forsvarskommissionens Flertals Indstilling. Det er givet. Det ærede Medlem gjorde det alligevel ikke, han brød ud paa et Hovedpunkt, han svigtede paa et Hovedpunkt de Forudsætninger, hvorunder han var kommen til Magten, og den højtærede Formand for dette Ting har jo paa Valgmøder i sin Valgkreds forrige Vinter erklæret, at det ærede Medlem fra Æbeltoft svigtede de Forudsætninger, hvorunder han var kommen til Magten. Jeg maa derfor kræve ganske nøjagtig, ganske paa-lidelig Besked fra det ærede Medlem. En Udtalelse om, at han kan gaa med til en Overvejelse, betyder intet som helst. Jeg gentager mit Spørgsmaal: Vil det ærede Medlem gaa med til Forholdstalsvalg, vil Delegationen gaa med hertil? Det er en politisk Nødvendighed at faa Svar derpaa. Hvis man ikke kan faa et saadant Svar,

hvis det ærede Medlem ikke gaar ind derpaa, falder ganske hans Paastand om, at der er en Mulighed for at gennemføre den lille Grundlovsændring. Betingelsen for enhver Grundlovsændring, naar den skal ske ad Forhandlingens Vej, Forhandling ogsaa med Højre i dette og det andet Ting, er jo Forholdstalsvalg til Folketinget.

Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) raillerede over, at jeg havde friet til Højre; han talte ogsaa om tropisk Hede. Jeg synes, det klæder det ærede Medlem ilde at tale om Frieri til Højre, det ærede Medlem, der i Begyndelsen af Halvfemserne ikke blot friede til Højre, men giftede sig med Højre, indgik den intimeste Alliance med Højre for at slaa Venstre og Demokratiet ned. Det klæder derfor det ærede Medlem ilde at raillere over Frieri til Højre. Jeg har ikke friet til Højre, men jeg har betonet ved denne Lejlighed, hvad jeg betonede i Efteraaret, og hvad jeg og mine Meningsfæller i Gerningen have vist under hele Udvalgsarbejdet, at vi gerne ville frem ad Forhandlingens Vej, at det er Alvor for os at naa til en bedre Grundlov og en retfærdigere Valgkredsordning, at vi ville et Resultat, og at vi ville gaa ad Forhandlingens Vej, saa længe denne overhovedet er mulig, og naar de ærede Delegationsmedlemmer, der kalde sig Venstremænd, ikke ville med ad denne Vej, og de andre, som ere Højremænd, have erklæret, at de kunne tænke sig Muligheden af at komme et Stykke frem ad Forhandlingens Vej, saa gaar jeg naturligvis med de forhandlingsvenlige og imod de forhandlingsuvillige. Luther siger: naar Konen ikke vil, saa maa Pigen, og der er noget i det. (Munterhed). Ja, det var en høj kirkelig Autoritet, som brugte denne noget respektstridige Udtalelse. Naar Venstre, naar Folk, som kalde sig Venstre, ikke ville forhandle om Juni-Grundloven, men Folk, som ere Højremænd, ville forhandle, saa forhandle vi med dem, som ville, uden Hensyn til hvilket politisk Navn de bære. Det kalder jeg Forhandlingsvillighed.

Til det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) har jeg et Par ganske korte Bemærkninger at gøre. Det ærede Medlem kritiserede den Beregning, der følger med det socialdemokratiske Forslag, som findes i Bilagene, om Forholdstalsvalg i Forbindelse med Enkeltmandskredse. Men han glemte ganske, at Forudsætningen for denne Beregning jo er omtrent lige store Kredse og Omvalg.